אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת רנג

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ז' טבת תר"ע - יפו

נמען: הגאון ר' אברהם לוי ריטר, אב בית דין רוטרדם

על השובתים בשמיטה: יש לתמוך גם באיכרים שמשתמשים בהיתר ונמנעים ממלאכות דאורייתא, כי זה עולה להם ביוקר. על שמן שומשום בפסח: ביפו סמכו על היתר בית הדין, ובירושלים החמיר בית הדין של החסידים. הרב קוק הניח להם, ודן אותם לכף זכות כגדר בפני הפריצים.

עיקרי הדברים

- תמיכה גם בעובדים לפי ההיתר.
- שמן שומשום בפסח - מחלוקת עם בית דין החסידים.
- משלוח 'שבת הארץ'.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ז' טבת תר"עין.

שלו'[4] רב מקודש לכבוד הרב הגאון צדיק ונשגב, גדול בישראל ובאדם, מוהרא"ל[5] שליט"א[6] ד"ר[7] ריטטער, אבד"ק[8] ראטטערדאם והמדינה יצ"ו[9].

אחדשה"ט[10].

זה זמן כביר שקבלתי מכתבי כ"ג[11] שי' וע"ד[12] שובתי שביעית, נתרבו עכשו קצת שובתים גמורים ע"י[13] השתדלותו של ידידי הגאון ר"י דוד שי'[14], רידב"ז[15]. [הרידב"ז, רב צפת, שהתנגד

---

1 ב"ה - ברוך השם

2 עה"ק - עיר הקודש

3 ת"ו - תבנה ותכונן

4 שלו' - שלום

5 מוהרא"ל - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות א, ל (למשל: אברהם + לוי) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן

7 ד"ר - דוקטור

8 אבד"ק - אב בית דין קהילת

9 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה

10 אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב

11 כ"ג - כבוד גאונו

12 וע"ד - ועל דבר

13 ע"י - על ידי

14 שי' - שיחיה

15 רידב"ז - רבי יעקב דוד בן זאב

להיתר המכירה ועודד שמירת שמיטה גמורה] אמנם איני מסכים על דרכו, שהוא מערער על המתנהגים ע"פ[16] הוראת חכמים, ויש בזה משום ביטול מצות ישוא"י[17] ולעז ראשונים [ויש בזה ביטול מצוות יישוב ארץ ישראל והוצאת שם רע על הרבנים הראשונים שהתירו] אבל בעצם הענין ניחא לי טובא, שימצאו שומרים גמורים כדת תוה"ק[18] בלא הפקעה, אבל ע"ד[19] התמיכה ראוי לתמוך ג"כ[20] את העובדים שמונעים עצמם ממלאכות של תורה, כדת ההוראה, שעולה להם בדמים יקרים, ולעניים הוא דבר גדול. והשי"ת[21] יעזור את שאר עמו, ויקרב גאולה לנחלתו במהרה.

וע"ד השמן שומשמין. [פולמוס שמן השומשום: הרב קוק ובית דינו התירו שמן שומשום בפסח, ובית דין החסידים בירושלים אסר] פעה"ק[22] והמושבות החונים על דגלי, כמובן סמכו כל יראי ד' על ההוראה הפשוטה, שיצאה מבד"צ[23] דידן, ולא מנעו שמחת יו"ט[24] הק'[25]. אבל בירושת"ו[26] עמדו בד"צ[27] החסידים על דעתם, והנחתי להם שלא להכנס עוד בויכוחים שאינם עושים פירות. והנני דנם לכף זכות, שמחשבתם לגדור בפני פריצים המבקשים רק להקל, והשי"ת יאר עינינו בתוה"ק[28].

הנני שולח בזה לכ"ג ידידי את ס' "שבת הארץ", [ספרו של הרב קוק על הלכות שביעית, שיצא לאור בתר"ע] יקבלהו באהבה, והי'[29] ז"ש[30] כנפשו ונפש ידי"ע[31] דוש"ת[32],

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

16 ע"פ - על פי
17 ישוא"י - ישוב ארץ ישראל
18 תוה"ק - תורתנו הקדושה
19 ע"ד - על דבר
20 ג"כ - גם כן
21 והשי"ת - והשם יתברך
22 פעה"ק - פה עיר הקודש
23 מבד"צ - מבית דין צדק
24 יו"ט - יום טוב
25 הק' - הקטן
26 בירושת"ו - בירושלים תבנה ותכונן
27 בד"צ - בית דין צדק
28 בתוה"ק - בתורתנו הקדושה
29 והי' - והיה
30 ז"ש - זה שלום
31 ידי"ע - ידידו עוז
32 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו